

ගමන් බිමන් යෑමේ පිළිවෙත

මිනිසා ඵදිනෙදා ජීවිතයේ දී විවිධාකාර ගමන් බිමන්වල නිරත වන්නේ ය. ඒවා කෙටි කාලීන හෝ දීර්ඝ කාලීන ගමන් බිමන් යනාදී වශයෙන් යෙදීමට සිදු විය හැක. රැකී රක්ෂා, අධ්‍යාපනය ලැබීම, විනෝද වාරිකා, යහළු යෙහෙළියන්, ඥාතීන් බැහැදැකීම, යහපත අණ කර අයහපතින් වැළැක්වීම, හජ්, උම්රා වැනි නැමදුම් ඉටු කිරීම යනාදී වශයෙන් නොයෙකුත් අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා එම ගමන් බිමන්වල නිරත වීමට සිදු විය හැක. ඉස්ලාමය අපට පෙන්වා දී ඇති පරිදි විනයානුකූලව අප අපගේ ගමන් බිමන් හැඩගස්වා ගන්නා විට එමගින් අපට අල්ලාහ්ගෙන් කුසල් ලැබේ. පාපකාරී ක්‍රියාවන් සිදු වීමෙන් අප ආරක්ෂා කර ගැනීමට එය අපට උපකාරී වේ. පරලොවේ දී අපට විමුක්තිය ද ලබා දේ.

අල් කුර්ආනය ගමන් බිමන් යෑම පිළිබඳව මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි.

“(නබිවරයාණෙනි,) “මිහිතලයේ නුඹලා සැරිසරවු. ඔහු මැවුම් (පෙර නිදසුනකින් තොරව) උත්පාදනය කළේ කෙසේ දැ”යි කර බලවු (අල් කුර්ආන් 29 : 20)

“(නබිවරයාණෙනි, ජනයින්ට) නුඹ පවසවු “නුඹලා මිහිතලයෙහි ගමන් කරවු. පසුව අසත්‍යය කළවුන්ගේ අවසානය කෙසේ වී දැයි (නිරීක්ෂණය කර) බලවු.”(අල් කුර්ආන් 6 : 11)

“මිහිතලය නුඹලාට ජීවත්වීමට හැකි ලෙස සකස් කළේ ඔහු ම ය. එබැවින් නුඹලා එහි ප්‍රදේශයන්හි ගමන් කරවු. තව ද ඔහුගේ ආහාරයෙන් අනුභව කරවු. තව ද (අවසානයේ නුඹලාව) එක් රැස් කරනු ලබනුයේ ඔහු වෙත ම ය.” (අල් කුර්ආන් 67 : 15)

ගමන් බිමන් වෙනුවෙන් බැහැර යෑම අනුමත කළ ඉස්ලාමය ඊට අදාළ ක්‍රියා පිළිවෙත ද කියා දී ඇත්තේ ය. ඒවා දැනගෙන අප ජීවිතයේ පිළිපදිමින් ගමන් බිමන්වල නිරත වන විට එය දේවාශීර්වාදය ද, කුසල් ද අපහට ලබා දේ. එම විනය පහත පරිදි වේ.

1. පිරිසිදු වේතනාව (ඉහ්ලාස්)

මිනිස්ගේ ක්‍රියාව සියල්ල වේතනාව පදනම් කොටගෙන ම ගොඩනැගී තිබේ. එනිසා මුස්ලිම්වරයකු “තමන් නිරත වන ගමන අල්ලාහ්ට සමීප වීමට ද, ඔහුගෙන් කුසල් ලබා ගැනීමට ද උපකාරී වේ,” යන්න හොඳින් සිතා බැලීමෙන් පසුව ය එම ගමන ඇරඹිය යුත්තේ. දේවාශීර්වාදයටත්, ඔහුගේ තෘප්තියටත් පාත්‍ර නොවන ආකාරයට එම ගමනෙහි කටයුතු සිදු වන විට එය ඡෙයිතාන්ගේ ගමනක් ලෙසට ඉස්ලාමය අපට අවවාද කරන්නේ ය.

මිනිසෙක් තම නිවසින් පිටත් වන විට ඔහුගේ තම කොඩි දෙකක් ලැබේ. ඉන් එකක ආධිපත්‍යය මලාඉකාවරු සතු වේ. අනෙක ඡෙයිතාන්ගේ ආධිපත්‍යයෙහි තිබේ. ගැත්තා අල්ලාහ්ගේ දයාව සහ කරුණාව ලබාගන්නා වූ ගමනක යෙදී සිටින විට, මලක්වරයා එම කොඩියත් සමඟ එම මිනිසා තම ගමන අවසන් කර නිවසට හැරී එන තුරු ඔහු සමඟ සිටින්නේ ය. එම මිනිසා අල්ලාහ්ගේ කෝපය ලබා ගන්නා වූ ගමනක යෙදී සිටියහොත්, ඔහු නිවසට හැරී එනතුරු ඡෙයිතාන් එම කොඩියත් රැගෙන ඔහු සමඟ රැදී සිටින්නේ ය. (අහ්මද්)

2. අල්ලාහ්ගෙන් උදවු උපකාර ඉල්ලා සිටීම

ගමන ආරම්භ කිරීමට පෙර ඉස්තිකාරා සලාතය මගින් අල්ලාහ්ගෙන් උදවු උපකාර ඉල්ලා සිටීම, ඒ වෙනුවෙන් රකඅන් 2ක් සලාතය ඉටු කිරීම යනාදිය නබි සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම් තුමා අපට පෙන්වා දුන් ක්‍රියා පිළිවෙත වන්නේ ය.

මිනිසාට සෞභාග්‍යය ලබා දෙන කරුණු වන්නේ ඔහු අල්ලාහ්ගෙන් උදවු උපකාර ඉල්ලා සිටීම හා අල්ලාහ් ඔහුට ලබාදුන් දේවල් මගින් තෘප්තිමත් වීම යනාදිය යි. (අහ්මද්)

3. අදහස් සහ යෝජනා ලබා ගැනීම

ගමනෙහි අරමුණ අධ්‍යාපනය ලැබීම, මුදල් ඉපැයීම, නැමඳුම යනාදී කුමක් වුව ද එම ගමන ඇරඹීමට කලින් ඒ පිළිබඳව යහපත් පුද්ගලයන්ගෙන් අදහස් සහ යෝජනා ලබා ගැනීම උතුම් වන්නේ ය. යහපත් අනුශාසනා, ගමන පහසුවෙන් හා සැනසුමෙන් යුතුව සකසා ගැනීමටත්, විශේෂයෙන් ම තමන්ගේ පවුලේ උදවිය ආරක්ෂාකාරී ලෙස හා සැප පහසුකම්වලින් යුත් වාතාවරණයක් තුළ තබා ගැනීමටත් උපකාරී වන්නේ ය.

“තව ද ඔවුහු ඔවුන්ගේ කරුණු ඔවුන් අතර සාකච්ඡා කරන්නෝ ද වෙති.”
(අල් කුර්ආන් 42 : 38)

4. ණය ගෙවා දැමීම

ගමන ආරම්භ කරන්නා තමන් කිසිවකුගෙන් හෝ ණය ලබාගෙන තිබේ නම්, එම ණය ගමන ඇරඹීමට කලින් ආපසු දැමීම හරවා දිය යුතු ය. එසේ නොමැති නම් ඊට අදාළ පාර්ශ්වයන් සමඟ සාකච්ඡා කර එය නැවත හරවා දෙන ක්‍රමය පිළිබඳව තීරණයකට එළැඹිය යුතු ය. ණය හරවා නොදී හෝ ණය දුන් තැනැත්තාට නොදැනුවත්ව බොහෝ දුර බැහැරව හෝ බොහෝ කලක් සඳහා වන ගමනක යෙදීම මගින් ඔහු පිළිබඳව වැරදි අවබෝධයක් අන් අයගේ සිත් තුළ ඇති විය හැක.

නබි සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණෝ තමන් වෙත අමානත් වස්තූන් ලෙස භාර දෙනු ලැබ තිබූ සියලු දේ හිජ්රත් ගමන යෑමට කලින් අලි රලියල්ලාහු අන්හු තුමා වෙත භාර කළහ. අදාළ තැනැත්තන් වෙත ඒ සියල්ල භාර දෙන ලෙස එතුමා අලි රලියල්ලාහු අන්හු තුමාගෙන් ඉල්ලා සිටියහ.

5. අවශ්‍ය කරන දේ රැගෙන යාම

තමන්ගේ ගමන පරිපූර්ණ ලෙස හා සුව පහසුවෙන් යෙදිය හැකි ආකාරයෙන් තමන්ගේ ගමනට අවශ්‍ය කරන ආකාරයේ ගමන් වියදම, ඇඳුම් පැලඳුම් වගේ ම අවශ්‍ය කරන සියලු දේ තමන් සමඟ රැගෙන යෑම ඉතා උචිත ය. එයට හේතුව එමගින් ඔහුට තවත් කෙනෙකු මත යැපීම ද, ඔහුට නොමනා දේවල් සිදුවීම ද වළක්වා ගත හැකි ය.

6. සලාතයේ වේලාවන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම

ගමනේ දී හැකි තරම් නියම වේලාවල දී සලාතය ඉටු කළ හැකි අයුරින් ගමන සංවිධානය කර ගත යුතු ය. ගමනේ දී සලාතයේ වතාවත් කෙටි කර සහ එක් කර ඉටු කිරීමේ

අනුමැතිය අල්ලාහ් සහනයක් ලෙස සලසා දී ඇත්තේ ය. එම සහනය ද උපයෝගී කරගන්නා අයුරින් අපගේ ගමන සැලසුම් කර ගත යුතු ය.

7. අජ්නබි සහ මහ්රම් කෙරෙහි පැහවී තිබෙන සීමා සුරැකීම

කාන්තාවන් හෝ පිරිමින් ගමනේ දී තමන්ට අජ්නබි වන්නන් සමඟ තනිව ගමන් කිරීමෙන් වැළකී සිටිය යුතු ය.

කාන්තාවන් තමන්ට ආරක්ෂා සහිත, විවාහය සඳහා තහනම් කෙරුණු මහ්රම්වරුන් සමඟ ගමන් බිමන් යා හැක. එනමුත් තනිව ගමන් කිරීම වළකා ගත යුතු ය.

කාන්තාවක් රාත්‍රියක හෝ දහවලක පවා තනිව ගමන් නොකළ යුතු ය. (බුහාරි)

8. අන් අයගේ අයිතිවාසිකම් සුරැකීම

ගමනේ දී සෑම මගියෙකුගෙන් ම අයිතිවාසිකම් රැක ගනිමින් කටයුතු කළ යුතු ය. ඔවුහු අපගේ තාවකාලික අසල්වැසියෝ වෙති. එනිසා අසල්වැසියන්ට කළ යුතු යුතුකම් මෙන් ම මොවුන්ගේ යුතුකම් ද රැක ගනිමින් කටයුතු කළ යුතු ය.

“අසලින් සිටින මිතුරා සමග ද මගියා සමග ද නුඹලාගේ දකුණක සතු කර ගත් (වහල්) අය සමග ද (යහපත් අයුරින් කටයුතු කරවු).” (අල් කුර්ආන් 4 : 36)

කිසි දු අවස්ථාවක තමන් අසල සිටින ගමන්කරුවන්ට හෝ තමන් සමග ගමනෙහි යෙදී සිටින අනෙකුත් පුද්ගලයන්ට වචනයෙන් හෝ ක්‍රියාවෙන් හෝ ශාරීරිකව හෝ මානසිකව කිසි දු ආකාරයක බාධාවක් හෝ හිරිහැරයක් සිදු නොවන අයුරින් කටයුතු කළ යුතු ය. කවරකු හෝ ආසනයක් ඉල්ලූ විට එය දිය යුතු ය.

“ඕ විශ්වාසවන්තයින්! (කුමන හෝ සභාවක සිටියදී කවරෙකු හෝ) ඔබ බලා, සභාවේ ඇත්වී ඉඩ ලබා දෙන්න” යැයි කීවහොත් (එලෙස ම) ඔබ ඇත්වී ඉඩ ලබා දෙන්න. (58:11)

9. නායකයා තේරීම

දෙදෙනකුට වඩා වැඩි දෙනෙක් ගමනක යෙදෙන්නේ නම් තමන් අතුරින් නායකයකු පත් කර ගැනීම උතුම් වේ.

10. දුආ ප්‍රාර්ථනා පාරායනය කිරීම

ගමන ආරම්භ කරන විට දී ද, අතර මග දී ද, අවසන් කර ආපසු යාමේ දී ද නබි සල්ලල්ලාහු අලෙහි වසල්ලාම් තුමාණන් කියා දුන් ප්‍රාර්ථනා පාරායනය කිරීම උතුම් වන්නේ ය.

ගමන ආරම්භ කර වාහනයට ගොඩ වූ විට

سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرْنَا لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

මෙම වාහනය අපගේ පාලනයට වසඟ කර දුන් අතිබලසම්පන්න අල්ලාහ් පරිශුද්ධ ය. නිශ්චය වශයෙන් ම අප පරිපාලනය කරන්නන් වෙත ආපසු යා යුතු වෙමු.

ගමන අවසන් කර ආපසු යාමේ දී

آيُّوْنَ تَائِيُّوْنَ عَابِدُوْنَ لِرَبِّنَا حَامِدُوْنَ

අධිපතියාණන්ගේ ගැත්තකු වශයෙන් අල්ලාහ් ට ප්‍රශංසා කරමින් හා අල්ලාහ් ට සමාව ඉල්ලා සිටිමින් ආපසු ඒමට පිටත් වන්නෙමු.

11. සමුදීම සහ පිළිගැනීම

කෙනෙකු ගමනක යෙදීමේ දී ඔහුගෙන් සමුගන්නා විට ඔහු සමඟ මඳ දුරක් ගමන් කර යෑම ද, තමන් වෙනුවෙන් ප්‍රාර්ථනා කරන මෙන් ඉල්ලා සිටීම ද යහපත් පුරුද්දකි. තව ද සමුගන්නා විට පහත සඳහන් දූආ පාරායනය උකුම් වන්නේ ය.

أَسْتَوْدِعُ اللَّهَ دِينَكَ وَأَمَانَتَكَ ، وَحَوَاتِيمَ عَمَلِكَ

ඔබගේ දහම ද, අමානතය ද, ක්‍රියා අවසානය ද අල්ලාහ් වෙත භාර කරන්නෙමි.

12. ගමනක් ගොස් ආපසු පැමිණි අයෙකු සාදරයෙන් පිළිගැනීම

ගමනක් ගොස් ආපසු පැමිණි තැනැත්තා සාදරයෙන් පිළිගෙන ඔහුන් සමඟ කරුණාබර වදන්වලින් කතා කිරීම ද, අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී අතට අත දීම ද, ඔහු වැළඳගෙන මුඛානකා කිරීම ද ප්‍රිය මනාප වේ.

එනිසා අපගේ ගමන් බිමන්වල ඉස්ලාමය අපට පෙන්වා දුන් ක්‍රියා පිළිවෙත් පිළිපදිමින් කටයුතු කිරීම මගින් දේව තෘප්තිය ද, ඔහුගේ කුසල ද ලබා ගැනීමට උත්සාහ කරමු.

පාඩමේ ඇතුළත් වැදගත් අරාබි වචන

إِسْتِخَارَةٌ دُعَاءٌ ذِكْرٌ بَرَكَةٌ

අභ්‍යාස

1. පහත ප්‍රකාශ හරි නම් (✓) ලකුණ ද, වැරදි නම් (x) සලකුණ ද යොදන්න.

අ. ලොවේ සෑම ප්‍රදේශයක් වෙත ම සංචාරය කිරීම කෙරෙහි අල් කුර්ආනය අපව උනන්දු කරන්නේ ය. ()

ආ. ගමන් බිමන් යෑම ඉබාදතයකි. ()

ඇ. ගමනක් ආරම්භ කිරීමට පෙර කිසිවකුගෙන් අදහස් විමසීමේ අවශ්‍යතාවක් නොමැත. ()

ඈ. ගමනක දී සලාතය “කලා” කළ හැකිය. ()

ඉ. අජ්නබ් වන කාන්තාවන් සමඟ ගමන් බිමන් යෑම වරදක් නොවන්නේ ය. ()

2. කිහිප දෙනෙකු ගමනක යෙදෙන විට ඔවුන් අතර නායකයකු පත් කර ගැනීමෙන් ඇති වන ප්‍රතිලාභ 3ක් සඳහන් කරන්න.

3. ගමනක් යෑමට පෙර අල්ලාහ්ගෙන් උදවු උපකාර ඉල්ලා සිටීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන 3ක් සඳහන් කරන්න.

4. ගමනක දී අන් අයට හිරිහැරයක් නොවී කටයුතු කළ යුතු ආකාර 3කට නිදසුන් දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම්

පවුලේ සාමාජිකයින් සමඟ නිරත වන ගමනක් සාර්ථක ලෙස සංවිධානය කර ගැනීම සඳහා වන සැලසුමක් ගොඩනගන්න.